

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίζουν την πρώιμη ιστορία της ανθρωπότητας, τις βασικές ιστορικές της περιόδους (Παλαιολιθική, Νεολιθική, Εποχή του Χαλκού), όπως και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά, • να κατανοούν τις μεγάλες διάρκειες που αποτυπώνονται στον υλικό πολιτισμό ως αποτέλεσμα σύνθετων κοινωνικών, οικονομικών και ιστορικών φαινομένων, τα οποία ανιχνεύονται στα προϊστορικά αρχαιολογικά αρχεία με κατάλληλα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία, • να μπορούν να εκτιμήσουν τη θέση και τον ρόλο των προϊστορικών κοινωνιών στην ιστορία της ανθρωπότητας γενικότερα και της Ελλάδας ειδικότερα, • να γνωρίζουν τις βασικές μορφές του υλικού πολιτισμού των κύριων ιστορικών περιόδων της προϊστορίας και να μπορούν να τα συνδέσουν με τις δραστηριότητες των φορέων τους.
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p>

<p>πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.	Παλαιολιθική εποχή, η εμφάνιση του σύγχρονου ανθρώπου και των προγόνων του στην Αφρική, την Ευρώπη και την Ελλάδα, γεωλογικές εποχές, κλιματολογικές αλλαγές και τα αρχαιολογικά δεδομένα.
2.	Παλαιολιθική εποχή στην Ευρώπη: Κατώτερη και Μέση Παλαιολιθική.
3.	Παλαιολιθική εποχή στην Ευρώπη: Ανώτερη Παλαιολιθική και Μεσολιθική.
4.	Παλαιολιθική εποχή στην Ελλάδα.
5.	Μεσολιθική περίοδος στην Ελλάδα.
6.	Νεολιθική εποχή στον Ελλαδικό χώρο και οι πρώιμες γεωργικές κοινωνίες.
7.	Τελική Νεολιθική \ Χαλκολιθική στην Ελλάδα.
8.	Δίκτυα ανταλλαγών και οι κοινωνικές αλλαγές.
9.	Εποχή του Χαλκού στον Ελλαδικό χώρο.
10.	Κυκλαδικός πολιτισμός.
11.	Μινωικός πολιτισμός.
12.	Μυκηναϊκός πολιτισμός.
13.	Ανακεφαλαίωση και συζήτηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Διαλέξεις Ενεργητική μάθηση (hands-on learning) – Βιωματική μάθηση 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt). Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω πλατφόρμας eclass Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email. 										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>107</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	107	Εξετάσεις	4	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39										
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	107										
Εξετάσεις	4										
Σύνολο Μαθήματος	150										
<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή</p>											

<p>για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμπερασματική τελική αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα

1. Α. Σάμψων, 2014. *Προϊστορική αρχαιολογία της Μεσογείου*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
2. Κ. Θεοδωρακοπούλου, 2020. *Ανθρωποϊστορία γραμμένη στην πέτρα*. Αθήνα: Καρδαμίτσα
3. J.P. Demoule, D. Garcia, A. Schnapp (επιμ.), 2023. *Μια ιστορία των πολιτισμών. Πως η αρχαιολογία ανατρέπει τις γνώσεις μας*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
4. Ch. Scarre (επιμ.), 2023. *Το ανθρώπινο παρελθόν. Η παγκόσμια προϊστορία και η διαμόρφωση των ανθρώπινων κοινωνιών*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Άλλη προτεινόμενη βιβλιογραφία

1. Α. Βλαχόπουλος, Δ. Τσιαφάκη (επιμ.), 2017, *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ*, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, Αθήνα.
2. Α. Βλαχόπουλος (επιμ.), 2005, *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ*, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, Αθήνα.
3. Α. Βλαχόπουλος (επιμ.), 2008, *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. ΕΥΒΟΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ*, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, Αθήνα.
4. Α. Βλαχόπουλος (επιμ.), 2012, *ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ*, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, Αθήνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	ΝΤ. Χ. ΟΥΡΕΜ-ΚΩΤΣΟΥ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	durem@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Γραπτή τελική εξέταση: 100%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	Οι γραπτές εξετάσεις (τελική) θα πραγματοποιούνται μέσω eClass σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνονται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενο τους σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή τους.